

Mit jelent a böjt nekünk evangélikusoknak?

A mai nyugati keresztény ember nem sokra becsüli a böjtöt. Ha néha értékeli is az évésben-ivásban megmutató mérskéletet, többnyire nem látja meg annak lelki hasznát. Inkább fitogtatja vallástörténeti ismereteit: lám-lám a böjt nem is igazán keresztény találmány, hiszen majd minden vallásban fontos szerepet tölt be; lévén az aszkézis, a tisztulás, a gyász vagy a könyörgés kifejezése. Éppen ezért kell feltennünk a kérdést:

Mi a böjt értelme?

Vágtázó 20. századi világunkban egyre nagyobb értéke van az időnek. Nem szívesen fecsérelt az ember értéktelen dolgokra. Az ember felvilágosultságának döbbenete: hát ilyen rövid az élet? – gyakran megbénítja az egyébként meglévő vágy beteljesedését: de jó is lenne elcsendesedni. Haszontalan dolognak tűnik már maga a próbálkozás is. Ugyan mit nyerhet az ember néhány tíz perc alatt, amit önmaga vizsgálatára szánna az Úristen előtt? A válasz drámaiságát: hogy ti.: *mindent*, sajnos túl sűrűn befedi a „csak semmiről le ne maradjak” félelem-kóde, amit a korszellem kódgyertyái ontanak magukból.

Akár ádvent, akár böjt: az idő rohanásának könyörtelen ténye könnyen kétségbeesíti az embert. Így aztán a böjti időszakban is inkább csak egy aszkétikus hőstett megélésének lehetőségét látják, amelynek végsősoron az a célja, hogy egyfajta vallási-pszichológiai túlfűtöttséget idézzon elő. Ha csak ez volna a böjt értelme, akkor valóban jobb nem tudomást venni a böjtről,

de nemcsak a böjtről, hanem az egész liturgikus évről.

A böjti időszak mást kínál: az *Úr felé fordulás lehetőségét*. Az alkalom és az indítók sokféle lehet, de minden esetben arról van szó, hogy az ember *hittel az alázatosság magatartását vegye fel*. Csak így lehet Isten működését befogadni az életünkbe, s annak jelenlétébe beleállni. Ez fedi fel Mózes (2Móz 34,28) és Illés (1Kir 19,8) negyvennapos böjtjeinek értelmét. Még elevenen élnek bennünk a karácsonyi élmények, s valljuk meg őszintén a csodálkozás is: Miért lett az Isten emberré? A böjti vasárnapokkal pedig újabb krízis köszönt ránk: *De miért feszítette meg az ember a Szeretetet?* El kel fogadni a tény: Húsvét kínzó titkának árnyéka már a böjti vasárnapokra is rávetődik.

Mi a böjt evangélikus gyakorlata?

A zsidó liturgia ismert egy „nagy böjtöt”, a Kiengesztelődés napján (vö. ApCsel 27,9). Ez a gyakorlat az Isten népéhez való tartozás feltétele volt. Más közös böjtök is voltak a nemzeti szerencsétlenségek évfordulóin. Ezenkívül a jámbor zsidók böjtöltek még személyes buzgóságból is (Lk 2,37); így Keresztelő János és tanítványai is, a farizeusokkal egyetemben hetenként kétszer is (Lk 18,12). Ezzel akarták beteljesíteni a Törvény és a próféták által meghatározott igazságosság egyik követelményét.

Jézus *semmi ilyesmit nem ír elő* tanítványainak (Mk 2,18). Nem azért, mintha ezzel megvetné ezt a fajta igazságosságot, hanem Ő azt akarja, hogy a tanítványai túlhaladjanak ezen az igazságosságon. (Mt 5,17. 20; 6,1) Jézus jól látta, hogy a böjt gyakorlása kockázattal jár: a *formalizmus veszélyét* rejti, a gőg és a tetszelgés kockázatát.

Az igazi böjt akkor tetszik Istennek, ha a *felebarát szeretetével* társul. Jézus ezért azt kívánja, hogy tökéletes diszkrécióval böjtöljünk, amelyet egyedül az Isten ismer. Akkor lesz a böjt az Benne való reménység tiszta kifejezése. Olyan alázatos böjt, amely kitarja a szívet a belső igazságosságnak. Az evangélikus böjtöt ezek jellemzik.

Az evangélikus ember azonban jól tudja azt is, hogy mindez az Atya műve, aki titokban lát és cselekszik. (Mt 6,17k)

Franko Mátyás
evangélikus lelkész

Testvéri találkozó

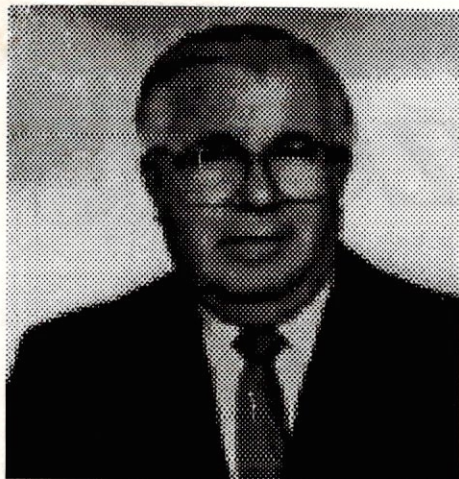
Kedves vendéget köszönthettünk *Karl Georg Marhoffer* evangélikus lelkész személyében, aki gyülekezetünkben töltött néhány napot február 5-10 között. A *Bernkastel-Kues-i* gyülekezet lelképásztora a *Gusztáv Adolf Segélyszolgálaton* keresztül kereste a kapcsolatot gyülekezetünkkel. Bernkastel-Kues-i Gyülekezet mintegy 1300 lelket számlál, s a Mosel folyó festői partja mellett terül el. (Luxemburgtól keletre kb. 120-130 kilométerre találhatjuk meg a térképen Bernkastel-Kues-t.)

Első hivatalos találkozás volt ez a Bernkastel-Kues-i Gyülekezet és a Tatai Gyülekezet között. Ezen a hétvégén *Marhoffer* testvérünk prédikált Mt 13 (Magvető példázata) alapján, melyben kiemelte, hogy „a sokszoros termés előfeltétele a jól megmunkált föld. Az előkészített talaj azonban mindig a gazdát dicséri.” A vasárnap délutáni szeretetvendégségen, melyen a Bernkastel-Kues-i Gyülekezet múltjáról és jelenéről szolt vendégünk, több mint negyvenen vetünk részt. Ezúton is köszönetet mondunk mindazoknak, akik bármilyen módon segítettek vendégünk programjának kialakításában és lebonyolításában.

A rövid ideig tartó, de tartalmas találkozás alatt több ötlet is felvetődött a testvéri kapcsolat kialakítására, s későbbi erősítésére. Az Úristen áldja meg mindkét Gyülekezetet, hogy minél több áldás legyen ezen a kapcsolaton.

A Bernkastel-Kues-i evangélikus templom belülről.

Részlet egy húsvéti prédikációból

Igehirdetés-tani alaptétel, hogy aki a szószéken áll, az csak egy a sorban... Így ível át évszázadokat az Egyház történetében a Jézusról szóló bizonyosságtételek folyama. Dr. Nagy István 25 éven keresztül alkalomról-alkalomra hirdette a Jó-hírt azon a szószéken, amire vasárnapról vasárnapra én is fellépek. Próbálom én is ugyanazt az evangéliumot megszólaltatni Isten kegyelme által, mint egy a sorban. Isten igéje *viva vox evangelii*, vagyis élőszóval hirdetett evangélium. A technika jóvoltából egy kazetta őrizi a bizonyosságtételek egyikét. Súlyát és hitelességét a szavaknak az adja, hogy Elődöm többé nem léphet szószékre... Úgy adok közre egy részletet Dr. Nagy István 1992-es húsvéti prédikációjából, hogy tudom az ő szavai most hidat verhetnek idői szakadékok, emberi gondolatok és Isten országának mennyei öröme között. (Alapige: Lázár története Jn 11,17-44)

„Ugye ismerős ez a kép? Valaki beteg. Akit szeretnek, akiért aggódnak. Valakiért, akiért szól az imádság, mint Lázárért. Szóljatok Jézusnak! Siessen, segítsen a barátjának! Jöjjön gyorsan! ...Kétségbeesítő ami itt történik! Jézus nem siet. Még két napig ott maradt! Nem hallotta meg a hívást...”

Hány kétségbeesett édesanya, feleség kiáltotta összekulcsolt kézzel: Uram, küldd el Jézust! Jöjj Jézus!... És Jézus nem jön... Uram nem hallasz? ...Jézus órája másként jár... az Ő segítsége soha nem késik, de csak akkor jön, amikor Ő jönnek látja. Nem parancsra jön a Feltámadott, nem előírásra. Ezt most szeretném a szívetekbe írni, mert Máriának és Mártának ezt keservesen kellett megtanulnia.

„Ezt mondja Márta: »Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem!« Ilyen reménytelen emberek indulnak húsvét első reggelén is a sziklasírhoz. Egyáltalán nem várják, hogy ők a Feltámadottal találkoznak... Megmondta... milyen érdekes, Jézus előre megmondta: »Három nap múlva feltámadok!«. Ha ezekben a tanítványokban egy parányi hit van, akkor ott virrasztanak éjszaka! Akkor várják mikor hengeredik el a sírról a kő. Akkor várják a Feltámadottat! A

próféták beszéltek róla. Izráel várta századokon keresztül ezt a Krisztust... A Feltámadottat – nézzétek – nem várja senki, hogy kilépjen a sziklasírból. Vele sírba szállt a tanítványok minden reménysége... Ezeknek a reménytelenek, mindent eltemetőknél azóta két évezred emberének ma reggel Nektek Testvéreim és nekem szól: Jézus Krisztus feltámadt! És azoknak, akik talán egy friss sírhanthól jöttetek ide, akik Halál öfenségétől megigézve jöttetek ide, talán egy életen keresztül a haláltól való félelem rabjai vagytok vagy voltatok, nektek akik közömbösen nézitek húsvét Krisztusát, akikből már kifagyott a Telek keménysége idején minden húsvéti remény, és nektek, akiknek tele van a szívetek a Feltámadotti Jézussal, Nektek mondom újra vagy először: *Föltámadott az Úr, bizonytalán feltámadott!* Már csak ez az igaz! Már csak ez a valóság! Nem az az igaz, hogy mindent elsöpör a halál!... Testvéreim mi kétségbeesetten nézzük Halál öfenségét, mi úgy érezzük győzött a halál! Ez a teremtett világ nyög és sóhajtozik a rothadandóság és elmúlás igája alatt...

Csak tükröbe kell néznem. Tegnap – lehet hogy azt mondod 60 évvel ezelőtt volt ez a tegnap – tegnap sima bársonyos arcodat ma már a fáradtság és idő mélyre szántotta. Tegnap erős voltál, ma érzed, fogy az erőd. Tegnap szálegyenesen kihúztad a derekadat, nézd ez a ma lehet, hogy 90 esztendő a tegnaphoz képest vagy 100 esztendő... görnyed, görnyed a sír felé...

Halál? Nem, Testvéreim! Húsvét van, és ez a húsvét egy folyamat, attól az első húsvéttól kezdve addig amíg Jézus nem jön vissza. Övé a döntő szó. Hadd égessem közömbösek, fáradtak, kiégett-hitű reménytelen testvéreim a ti szívetekbe: Jézus él! Jézus föltámadott! Mondjátok a mindigkönynyezőnek, a reménytelennek, a kétségbeesettnek, simítsátok meg a kezét, mondjátok el: az élet a mienk, mert Krisztus föltámadott!

»Számolom a perceimetés éveimet, mennyi van mögöttem.« – 97 éves testvéremnél jártam a napokban. Beszélgettünk. »Számolom az esztendőket, amik mögöttem vannak, s ki tudja, egy is van-e még előttem?« S nem kell ehhez 97 évesnek lenni! Ki tudja egy is van-e még előttem? Ötéves előtt vagy ötvenöt éves előtt... Igen, előttem az örökkévalóság, mert húsvét van. Mert föltámadott Krisztus! Mert él Krisztus!... Világtörténeti esemény történt ott, akkor. Üres a sír. Nem ellopták, nem csalás történt, nem tették más-hová. Üres a sír. Ennek az üres sírnak világtörténeti jelentősége van. Nemcsak azoknak jelent ez valamit, akik húsvét vasárnapján beülnek a templomba és zengik az éneket: Az Úr föltámadott... vagy akik boldogan néznek azokra akik elmennek, csak előre mennek, s boldogan néznek előre akkor is, amikor kínok között utolsót vonaglik a kezük... a világ nem a halálba fut, az élet felé megy. Üres a sír Jézus él. Van bocsánat. Halottátok az oltári igében: »Ha Krisztus föl nem támadott, akkor nincs bűnbocsánat!«...

Jöttél az oltár felé, elhangzott valahol neked a mondat: »Megbocsátottak Neked a Te

bűneid.«... Azért, mert Krisztus föltámadott. Valaki vár haza... Testvéreim, mi otthontalan emberek vagyunk, akkor is ha öröklakásunk van! Pál apostol belesóhajtja ebbe a világba ezt a valóságot: »Nekünk itt nincs maradandó házunk, vándorok vagyunk.« Egyszer Te is, meg én is szedjük a sátorfánkat! Menni kell... menni muszáj... Hová? Húsvét a nagy hová-ra adja a választ: *Haza, Hozzá*. Ez a húsvéti hit és ez a húsvéti reménység, amelyik Jézus Krisztust így látja.

Otthontalan emberek. Az a Jézus, aki elmenni készül elmond egy ilyen mondatot: »Ne nyugtalankodjék a ti szívetek és ne féljen, az én Atyámnak házában sok hajlék van, elmegyek és helyet készítek nektek.« A Helykészítő, helyet készít nektek. Hová megyünk? Haza. Hazafelé megyünk... a feltámadás hit és reménység ezt jelenti. Ezen a húsvéton hadd kérdezzem meg tőletek: Van Nektek húsvéti reménységtek? Tudjátok, hogy mi megyünk haza?!

A századforduló nagy igehirdetője Moody ezt írta: »Egy napon olvasni fogjátok az újságokban, hogy Moody meghalt. Ne gyászoljatok engem, mert akkor én előbb leszek mint most. Csak új létformába költözök. Földi sátorházból elköltözöm az örökkévaló hajlékba. Romlandó testből romolhatatlanba. Olyan testbe, amely az én megdicsőült Uram testéhez lesz hasonló.«

Feltámadott az Úr! Ügyünket hordozza Ő. Föltámadott az Úr! Valaki mindig pártfogol bennünket az Atyánál! Ugye testvérek tudjuk: de jó ha van pártfogó.

Minek örüljétek? Hogy a ti Uratok, Jézus él! A feltámadás reménysége ragyogja be mindig az életeteket, mert Krisztus bizonyítással föltámadott! Testvéreim, amikor könnyes lesz a szemetek, amikor fölshajtotok a betegágy mellett, akkor amikor reménytelenül álltok az életúton, jusson eszetekbe 1992 húsvéti üzenete: *A ti Megváltó Krisztusotok él, s tőletek nem távozik el. Kísér, s visszahazáig, hogy akkor is legyen reménységtek. Ámen.*»

Ünnepi alkalmaink

Ápr. 8. Nagycsütörtök
este 6 órakor, úrvacsora

Ápr. 9. Nagypéntek
este 6 órakor

Ápr. 11. Húsvét ünnepe
de. 9 órakor, úrvacsora

Ápr. 12. Húsvéthétfő
de. 9 órakor, úrvacsora

Alkalmaink

Biblióra

– Csütörtökön du. 5 órakor

Konfirmációs előkészítő

– péntek du. 4 órakor

Kisifjúsági

– péntek du. 5 órakor

Istentisztelet

vasárnap de. 9 órakor

Gyermekbibliakör

vasárnap de. 9 órakor a parókián

Erős vár a mi Istenünk!